

Göblyös Péter

Vavrinecz Mór rövidebb egyházzenei művei

Göblyös Péter Vavrinecz Mór zeneszerző, Göblyös Péter ny. radiológus főorvos (Budapest), egyetemi magántanár. a Mátyás templom egykori karnagya (1858–1913). Halálának 100. évfordulóján című cikkének, mely a Magyar Egyházzene XX (2012/2013) 371–390. oldalain jelent meg, mellékleteként közöljük az alábbi műjegyzéket. A latin helyesírást normalizáltuk.

Rövidítések

Ek = Vavrinecz Mór eredeti kézírata

OSzK = az Országos Széchényi Könyvtár Zeneműtára

Mt = a budavári Mátyás templom archívuma

Mn = Munkanapló

VG = Vavrinecz Gábor műjegyzéke

VM = Vavrinecz Mór

13 = XIII Gradualien und Offertorien (ld. a végén, 46.)

11 = XI Gradualien und Offertorien in Falso Bordone Styl (ld. a végén, 46.)

További szokott zenei és liturgikai rövidítések (ld. általában Brockhaus–Riemann: *Zenei lexikon* 1983): aj.: ajánlás, antif.: antifóna; d.: dallam, ékar: énekar, é.n.: év nélkül, ffikar: férfikar; grad.: graduále; m.: másolat, offert.: offertórium, org.: orgona, part.: partitúra (-á); sz.: szólam, szöv.: szöveg, vált.: váltózat, vkar: vegyeskar, zkar: zenekar. S, Ms, A, T, Bar, B: szóló hangfajok.

Adiutor in opportunitatibus grad. hetvenedvas.; 1900. S, vkar, zkar, org. Ek OSzK 13 Mn. Mt: ékari, zkari sz.ok, egybeírva a *Bonum est confiteri* sz.aival. Az org.sz.ban Sugár aláírása (1907–1909).

Afferentur regi grad. vértanú szűz; 1899. Női kar, zkar, org. Ek OSzK 11 Mn VG. Mt: másolt part., VM bejegyzéseivel; másolt sz.ok. A part. org.sz.ában német nyelvű utasítások: *nur 8, sehr zart*, a sz.ba nincsenek beírva. Sugár (1906, 1907, 1908, 1909), Hoppe (1909) aláírásával.

Alleluia Ascendit grad. áldozócsüt.; 1907. A+T, zkar, org. Ek OSzK Mn VG.

Alma Redemptoris Mater karácsonyi Mária-antif. 1) S, org. C-dúr, 1899. 2) átírva kétsz.ú női karra, B-dúr, 1904. Ek OSzK.

Angelis suis 1) offert. őrangyalok; 1899. S, női kar, hegedűszóló, zkar, org. Ek OSzK 11 Mn VG. Mt: másolt part., a part.ban org.sz. nélkül, de külön org.sz. van, VM kezeírása; másolt zkari sz.k. 2) más d.: grad. nagybőjt 1. vas., offert. őrangyalok; 1910. S, org. „Ilonának”. Ek OSzK Mn VG.

- Angelus Domini descendit** offert. húsvéthétfő, fehérvas.; 1899. S, női kar, hegedűszóló, zkar, org. Ek OSzK 13. Mt: másolt part., ékari, zkari sz.k. Az org.sz.ban Sugár aláírásai (1908,1909).
- Angelus Domini nuntiavit** Az *Úrangyala* teljes szöv.e latinul, az *Ave Maria* refrénszerűen, de csak *Iesus*-ig; 1912. S-A-T-B, vkar, zkar, org. Ek OSzK.
- Angyali üdvözlét** (Üdvözlégy) 1913. Női hang, org. Aj.: Brunner Irénnek. Mn VG, egyéb adat nincs.
- Assumpta est Maria** Egy mű, három szöv.gel. A part.ban mindhárom szöv.
 1) **Assumpta est Maria**. grad. Szeplőtelen Fogantatás, offert. Nagyboldogasszony; 1893. S és T, zkar, org. a) G-dúr b) F-dúr. Ek OSzK, org.sz. csak az F-dúr vált.ban, más színű tintával beírva; Mn VG. Mt: másolt part. és zkari sz.ok. 2) **Benedicta es tu Virgo Maria** grad. Szeplőtelen Fogantatás. 3) **Benedicta et venerabilis** grad. fogadalmi misére, Kisboldogasszony.
- Ave maris stella** himnusz. 2 sz.ú női kar; é.n. VG part.másolata a sz.ok alapján, 1930. OSzK.
- Beata es Virgo Maria** offert. Kisboldogasszony; 1899. S, vkar, zkar, org. Ek OSzK 11 Mn VG. Mt: másolt part., ékari, zkari sz.ok. Org.sz.: Hoppe aláírása (1909).
- Beatus vir** grad. vértanú; Alleluja Szent István kir.; 1890. Vkar, zkar, org. Ek OSzK 13 Mn VG. Mt: „1890. nov. 6. írtam”, „1900. jún. 19. átdolgoztam V.M.” Másolta VM-né. Az org.sz. VM kézírata 1898. ápr. 13. Másolt ékari, zkari sz.ok. Az org.sz.ban Sugár (1907, 1908, 1909), Hoppe (1913) aláírásai.
- Benedicta es** offert.; 1900. S+B, vkar, zkar, org. OSzK. Másolat. Külön mű!
- Benedicta es Tu** 1902. ifjúsági vkar. Ek OSzK. Külön mű!
- Benedicta es Tu Virgo Maria** l. Assumpta est Maria
- Benedicta et venerabilis** l. Assumpta est Maria
- Benedicite Dominum** grad. Szent Mihály, offert. szept. 1. vas., őrangyalok; 1899. a) T, vkar, zkar, org. b) Női karra. Ek OSzK 11 Mn VG. Mt: másolt part., ékari, zkari sz.ok. Org.sz.ban Hoppe aláírása (1909).
- Benedicite gentes** offert. húsvét. u. 5. vas.; 1907. Ms, zkar, org. Ek OSzK Mn VG.
- Benedictus es Domine** grad. Szentháromság-vas., offert. ötvenedvas.; 1900. S-T-B, vkar, zkar, org. Ek OSzK 13 Mn VG. Mt: másolt S-T-B, ék-i, zkari sz.ok.
- Bonum est confiteri** offert. hetvenedvas.; 1900. S-A-T-B, vkar, zkar, org. Ek OSzK 13 Mn VG. Mt: org.sz.ban Sugár aláírásai (1907, 1909).
- Clamaverunt iusti** grad.; 1912. S, zkar, org. Hátrahagyott vázlat, Demény D. befejezésével, zkari hangszerelésével. 1916. OSzK VG másolatában. Az eredeti a Bazilikában.
- Confirma hoc Deus** offert. pünkösd; 1889, átdolg. 1890, 1901. Vkar, zkar, org. Ek OSzK 13 (1901) Mn VG. Mt: eredeti, de nem szignált part., idegen kézzel beleírva. Az org.sz. Vavrinecz kézírata, szignálva: 1898, Sugár (1907, 1908, 1909, 1917), Sárkány (1929, 1930, 1931, 1933, 1934), Várhelyi (1935, 1936), aláírásaival. Másolt ékari, zkari sz.ok.
- Confitebor tibi** offert. nagyböjt 5. vas.; 1913. Női hang, org. VG másolata, OSzK Mn VG.

- Constitues eos** grad. apostolok; 1899, átdolg. 1901. Vkar, zkar, org. Ek OSzK 13 (1901) Mn VG. Mt: másolt part. és org.sz., Sugár aláírásával (1907, 1909) ékari és zkari sz.ok.
- De profundis** offert. pünkösdi u. 23. v.; 1910. S/T, org. VG másolata OSzK Mn VG.
- Desiderium animae** grad. vértanú főpap, offert. szent apát; 1895. T, F-dúr, átdolg. 1898, 1908: A/Bar, Esz-dúr. S, F-dúr, zkar, org. Ek OSzK Mn VG. Mt: másolt part. s sz.k F-dúr 1908-as vált., Sugár aláírásával az org.sz.ban: 1908.
- Deus firmavit** offert. karácsony 2. miséje, karácsony nyolcada; 1907. A+Bar, zkar, org. Ek OSzK Mn VG.
- Diffusa est gratia** grad. szent asszony, vértanú szűz, vagy Gyümölcstől, offert. vértanú szűz, szent asszony, vagy Gyertyaszentelő; 1899. S, vkar, zkar, org. Ek OSzK 11 Mn VG. Mt: másolt part., ékari, zkari sz.ok, az org.sz.ban Sugár (1907, 1908) és Hoppe (1913) aláírásával.
- Dilexisti iustitiam** grad. vértanú szűz; 1899. Ék, zkar, org. Ek OSzK 11 Mn VG. Mt: másolt part., org., ékari, zkari sz.ok. Org.sz.ban Sugár aláírása (1907, 1908).
- Domine Deus** Mn. Egyéb adat nincs. Lehet, hogy nem VM szerzeménye. VG műjegyzékében sem szerepel.
- Ecce crucem** antif. Szent Kereszt Feltalálása; 1912. 2 S+1 T, vkar, zkar, org. Ek OSzK Mn VG.
- Ecce quomodo** nagyszombat; 1890. A capp. vkar. Ek OSzK Mn VG. Mt: másolt sz.ok.
- Ecce sacerdos** főpap bevonulására, grad. hitvalló főpap; é.n. 1) unisono ffi-, női, gyermek- v. vkar, org. Ehhez Sárkány S. zkari kísérete 1921, part. hiányában a sz.okból összállította VG, 1930. OSzK Mn VG. 2) Ifj. vkar, 4 sz., VG part.másolata a sz.ok alapján OSzK; 1) és 2) d.a megegyezik.
- Elegerunt apostoli** offert. Szent István vértanú; 1912. Aj.: Brunner Irénnek. S, zkar, org. D. = *Posuisti Domine*. VG.
- Exultabunt** offert. vértanúk; 1912. S+T, zkar, org. EK OSzK Mn VG.
- Filiae regum** offert. szüzek; 1899. Vkar, zkar, org. Ek OSzK 11 Mn VG. Mt: másolt part., másolt sz.ok, org.sz.ban Sugár aláírásai (1907, 1908).
- Gloriosus Deus** grad. vértanúk; 1892. S+T, zkar, org. Átdolg. 1906. Ek OSzK Mn VG.
- Haec dies** grad. húsvét; 1911. D. = *Inveni David*. Egyetlen adat: az *Inveni David* part.jának borítóján ceruzával beírva a B. OSzK: –, VG: –.
- Improperium exspectavit** 1) offert. virágvasárnap, Jézus Szíve; 1908. Vkar a capp. Ek OSzK Mn VG. 2) nagyböjt 6. vas.; 1912? 1913? S, org. OSzK VG másolata 1913 Mn VG. Két különböző d.
- In me gratia** offert. Rózsafüzér Királynéja; 1899. S, vkar, zkar, org. Ek OSzK 11 Mn VG. Mt: másolt part., szignálva, másolt ékari, zkari sz.ok.
- Inveni David** grad. vértanú főpap, offert. hitvalló főpap; 1892. A/B, zkar, org. D. = *Haec dies*. Ek OSzK Mn VG. Mt: másolt sz.ok.
- Iste homo est** antif. Szent István kir.; 1893. Vkar, zkar, org. Eredeti cím: „Szent István napján, mise végén, amikor a papság a sz. jobbhoz indul.” Ek OSzK

- 13 Mn VG. Mt: másolt sz.ok, org.sz. szignálva: V.M. 1900. aug. 15., az org. sz.ban Sugár (1907, 1908) és Hoppe (1909) aláírásai.
- Iustitiae Domini** offert. nagybőjt 3. vas., pünkösöd u. 9. vas.; 1913. S, org. VG másolata OSzK Mn VG.
- Iustorium animae** offert. Mindenszentek; 1912. S, zkar, org. Ek OSzK Mn VG.
- Iustus cum ceciderit** grad. vértanú; 1912. 2 S+1 T, vkar, zkar, org. Ek OSzK Mn VG.
- Iustus ut palma** grad. hitvalló, offert. egyháztanító; ?. Aj.: Brunner Irénnek. Ek OSzK Mn VG.
- Lauda Ierusalem** offert. Szent József, húsvét utáni 3. vas.; 1913. Aj.: Juhász Ferencnek. T, zkar, org. Ek OSzK Mn VG.
- Laudate Dominum** 1) grad. angyalok; 1895. Vkar, zkar, org. Ek Mt Mn VG. 2) offert. nagybőjt 4. vas.; 1913. S, org. VG másolata OSzK Mn VG. Két külön d.
- Magnificat** 1911. A capp. vkar. (rövid mű). Ek OSzK VG.
- Mi Atyánk** (hagyományos szöv.); é.n. Magánhang, org. Aj.: Brunner Irénnek. Ek OSzK Mn VG.
- Miserere** Nincs adat. Lehet, hogy nem VM műve. Mn.
- O bone Iesu** Nincs adat, lehet, hogy nem VM műve. Mn.
- O Deus ego** Nincs adat, lehet, hogy nem VM műve. Mn.
- O Domina mea** Nincs adat, lehet, hogy nem VM műve. Mn.
- O sacrum convivium** 1888. Ffíkar.
- O salutaris hostia** 1888. Ffíkar. Csak VG-nál. OSzK-ban sincs katalogizálva. VG: VM mindkét művet ugyanaznap írta: 1888. febr. 26.
- Os iusti meditabitur** grad. Szent István király és egyháztanító, traktus hitvalló; 1893. S+B, zkar. Ek OSzK. Mt: S-A-Ms/Bar, vonószkar + 2 kürt. A part.t a sz.ok alapján összeállította Böhm László 1929.
- Perfice gressus** offert. hatvanadvas. és pünkösöd u. 6. vas.; 1900. Vkar, zkar, org. Ek OSzK 13 Mn VG. Mt: ékari, zkari sz.k, egybeírva a *Sciant gentes*-szel.
- Posuisti = Elegerunt apostoli** 1912. Aj.: Brunner Irénnek. S, zkar, org. Ek OSzK Mn VG. Ugyanaz a d. kétféle szöv.gel.
- Quemadmodum desiderat cervus** grad. 3 vértanú, jún. 2. (ma már csak Marcellin és Péter vértanúk ünnepe); 1899. Szólóének, org. Ek OSzK Mn VG.
- Recordare Virgo Mater** offert. Hétfájdalmú Szűz; 1899. S, vkar, zkar, org. Ek OSzK 11 Mn VG. Mt: másolt part. és sz.ok. Az org.sz.ban Sugár (1907) és Hoppe (1909) aláírása.
- Reges Tharsis** offert. vízkereszt; 1910, S, org. Ek OSzK VG.
- Regina caeli** 1) 1887. S, org. Aj.: Farkas Ilonának. Ek OSzK VG. 2) 1888. Női-kar, zkar, org. Ek OSzK VG. Mt: hiányos másolt sz.ok. Két külön mű!
- Regnum mundi** szerzetes beöltöztetésére vagy fogadalomtételére; é.n. (Feltehetően apáca leányának.) S+A, zkar, org. Ek OSzK VG.
- Salve Regina** 1) a) 1888. 3 sz.ú női kar, zkar, org. Ek OSzK Mn VG. Mt: 4 sz.ú női kar, zkar, org., másolt part. és sz.ok. Az org.sz. Sárkány másolata. b) Paradeiser János org.kíséretes átírata, VG másolata OSzK. 2) 1901. B-dúr. S,

- org. Ek OSzK Mn? 3) 1901. A-dúr. S, org. Ek OSzK Mn? 4) 1901. F-dúr. S, org. Ek OSzK Mn? VG: a 3 utóbbi művet VM egy nap alatt írta: 1901. jún. 11. Négy különböző d. A Mn-ból nem derül ki, mikor melyiket énekelték.
- Scapulis suis** offert. nagybőjt 1. vas.; 1913. S, org. VG másolata OSzK Mn.
- Sciant gentes** grad. hatvanadvas.; 1900. S-T-B, vkar, zkar, org. Ek OSzK 13 Mn VG. Mt: *Perfice gressus me*-vel egybeírva. Az org.sz.ban betoldás, másolt szóló, ékari sz.ok. Az org.sz.ban Sugár aláírásai (1907, 1908, 1909).
- Sederunt principes** grad. Szent István vértanú; 1912. S+B, zkar, org. a) EK OSzK Mn VG. b) Hoppe org.kíséretes átirata OSzK.
- Sicut lilium** grad. Szűz Mária tisztasága (okt. 3.); 1899. Vkar, zkar, org. Ek OSzK 11 Mn VG. Mt: másolt part. és sz.ok. Org.sz.ban Sugár aláírása (1907, 1908).
- Specie tua** grad. szent szűz; 1899. S, vkar, zkar, org. Ek OSzK 11 Mn VG. Mt: másolt part. és sz.ok. Az org.sz. VM kézirat, regisztrációs utasítások. Sugár aláírása (1907).
- Sub tuum praesidium** 1895. Vkar a capp. Ek OSzK VG.
- Tantum ergo** 1896. Női kar, zkar, org. Ek OSzK 13 Mn VG.
- Time te Dominum** grad. Mindenszentek; 1890. Vkar, zkar, org. Átdolg. 1900, 1903. Ek OSzK Mn VG.
- Tribulationes** grad. nagybőjt 2. vas.; 1913. S, org. VG másolata OSzK Mn VG.
- Tu es Deus** grad. ötvenedvas.; 1900. S-T-B, vkar, zkar, org. Ek OSzK 13 Mn VG. Mt: S-T-B sz.ai. Az org.sz.-ban betoldás, Sugár aláírásai (1907, 1908, 1909). Egybeírva a *Benedictus es Domine* sz.aival.
- Tu es Petrus** 1) comm.; 1900. Ifj. vkar a capp. VG készítette part. a sz.okból. OSzK. 2) Vkar, zkar, org. Mn. OSzK: nincs katalogizálva. VM műve?
- Tui sunt caeli** off. karácsony 3. mise, Újév; 1903. T, vkar, zkar, org. Ek OSzK Mn VG.
- Universi** grad. adv. 1. vas.; 1912. S+T, org. Aj.: Brunner Irénnek és Juhász Ferencnek. VG másolata OSzK Mn.
- Üdvözlégy Mária** 1) hagyományos szöv.; é.n. Magánhang, org. Ek OSzK Mn 2) nem liturgikus szöv.re, Rudnyánszky Gyula versére. Énekhang, org. Két vált., transzponálva. OSzK.
- Veritas mea** offert. vértanú vagy hitvalló; 1895. S/T, vonószkar, org. Hangsz. 1900. D-dúr. Átdolg. 1901, Újabb átdolg. A-szólóval 1902. 1) Ek OSzK Mn VG. Mt: a sz.k későbbi m.ok. Német bejegyzések. A part.ban későbbi változtatások: a vonós sz.okba Clar, Kürt sz.k bejegyezve, ugyanazzal a d.mal. A sz.ok részben VM kézírásai, de 1895-ös évszámmal. 2) Átdolg. 1913. a) Ms, org. Aj.: Farkas Editnek. C dúr. Ek OSzK Mn. VG megjegyz.: „Vavrinecz Mór saját kézzel másolta leánya részére.” Az első lapon Vavrinecz Mária aláírása. b) A/Bar, org. B-dúr. Ek OSzK. (VG megjegyz.: ez Vavrinecz utolsó kézírata, halála előtt két nappal, 1913. aug. 13-án; a Bar-vált. másolata, az org.sz. kiegészítésével.) A part. kéziratán Vavrineczné megj.: „1913. aug. 13-án készült ezen másolat, 14-én éjjel lett az orgonarész bele-

írva mint újítás; alig tette le a tollat, elkezdődött a vérhányás, mely 16-án, éjjel 1 órakor vetett véget életének. özv. Vavrineczně". Ugyanaz a mű, többszörös átdolgozásban.

Vexilla regis nagypéntek; 1890. Vkar a capp. Ek OSzK Mn VG. Mt: másolt sz.ok.

Viderunt omnes grad. karácsony 3. miséje, Újév; 1898. S+T, vkar, zkar, org. Ek OSzK 13 Mn. Mt: másolt sz.ok, az org.sz.ban német nyelvű utasítások. Sugár (1906–1908), Hoppe (1913) aláírásai.

OSzK: Két bekötött kötet, Vavrinecz kézírataival, szignálva (ezekben a már korábban is ismert Vavrinecz-művek szerepelnek):

XIII Gradualien und Offertorien

Angelus Domini descendit, Adiutor in opportunitatibus, Bonum est confiteri, Sciant gentes, Perfice gressus, Tu es Petrus, Benedictus es, Confirma, Constitues eos, Beatus vir, Viderunt omnes, Tantum ergo, Iste homo.

XI Gradualien und Offertorien im Falso Bordone Styl für gemischten Chor und orchester

Beata es Virgo Maria, Recordare Virgo mater, Angelis suis, Benedicite Dominum, In me gratia, Sicut lilium, Diffusa est gratia, Specie tua, Filiae regum, Dilexisti iustitiam, Afferentur regi.

Feldolgozások

Adoro Te (Alte Melodie harmonisiert) 1898 Ek OSzK.

Boldogasszony Anyánk (hagyományos d.) Bogisich harm., VM hangszerelésével. Ek OSzK.

Szent István Ének (*Ah, hol vagy*, hagyományos d., de 4/4-ben) 1902, Éhang, zkar. Ek OSzK.

A nem liturgikus szövegre írt műveket nem említem, egy kivétellel, mivel ez a Mn-ban is szerepel, s a későbbiekben kivételes jelentőséget kapott:

A Magyarok Nagyasszonyához: Nagyasszonyunk, hazánk reménye. Páli Ede szövege. 1) 1898. S+T s, org. 2) 1898. S+T, zkar, org. VG szerint VM a két változatot ugyanaznap írta. Ek OSzK MN VG. Mt: másolt zkari szólamok, közöttük Sárkány szignált másolatai.

Sugár feljegyzései szerint 1919-ben, a Kommün alatt, a Himnusz éneklését, ellenforradalmi szelleme miatt, megtiltották, de a miséken gyakrabban énekelték ezt a művet, vagy Sugár ennek a dallamára improvizált. Sugár: *Munkanapló*, IX. köt. 1917–1920. (lapszám nélkül).